

CONFÒS

II, 23; *GranEncCat.*, s. v. — ⁶ Veg. J. Lemoine, *Toponymie du Languedoc et de la Gascogne*, 54.

CONFÒS

Serrat del Confòs, partida del terme de Lladurs (Solsonès) (xxxviii, 168.11).

El Confòs, partideta de camps o prats i *Barranc i Font del Confòs*, en el terme del Pla de Sant Tirs (A. Urg.) (xvi, 181.183).

Barranc dels Confòs, partida del terme de Manyanet (Flamicell, xix, 171).

Els Confossos, partida de Mont-rebei (N. Ribag.) (xviii, 119), dalt d'un turó de gran importància estratègica.

ETIM. Sembla que es tracta d'indrets que devien haver estat fortificats o reclosos, amb valls o fosses excavades tot al voltant. L'ètimon ha de ser, doncs, el llatí *CONFOSUM* 'lloc voltat d'una rasa o fossa', participi de *confodère*. J. F. C.

CONFRIDES

Poble del Migjorn valencià, al capdamunt de la vall de Guadalest, al Nord de la Serra d'Aitana.

PRON. POP.: *komfrides*, 1963, a Benifato, Penàguila, Torre de les Maçanes i a Confrides mateix (xxxv, 79, 24-35 ss.).

MENCIONS ANT. No figura en el *Rept.* 1259, *Confrides* (MtzFdo., *Doc. Val. ACA I*, n.º 223); 1270 (junt amb Serrella) i 1277 (amb *Sofra*); id. (ibid., I 981 i II 346); 1268, els castells de la *Serra de Confrides* figuren en la llista de castells revoltats, exceptuats de la treva, com *Alocaiba* (V. supra) (Soldevila, *Pere el Gran I*, 2a., p. 68); 1322 i 1325, *Confrides*, A.C.A. (reg. 222, fº 113, i 227 fº 154); 1393, escrit *Confrids* (ib. 209, fº 11) però probabl. està per *Confrids* amb sigla, que és visible en el doc. de 1322 (ib., 322, fº 108).

SSiv., 196, en dóna cites, no textuals, de 1257, 1275 i 1329, des de 1298 a 1322 en què pertanyé en feu a Bernat de Sarrià: que devia haver-hi un nucli de cristians vells més o menys important ho indicaria el fet de figurar el seu rector en els sínodes diocesans de Val., del S. xiv; però que la població morisca hi era forta ho indica la grossa contribució de 300 besants que els imposà Jaume I l'any 1257. En efecte encara hi havia 45 moriscos l'a. 1572 i 39 el 1602 (Lapeyre, *Gé. Esp. Mor.*, p. 43), sense comptar-hi els de *Florent* i *Benisicli*, despoblats després de l'expulsió, ni els d'*Abdet*, avui agregats al municipi de Confrides (p. 44). *Bibliogr.*, c. 1774, en LzVargas, I, 53.

ETIM. És ben coneguda, i no fóra seriós posar-la en dubte (com fa una noteta de qui sap qui en *AlcM*) Del NP germànic GÜNDIFRĪD (molts en Först., 700-701, i 526 ss., i M-Lübke *Altport. PNN I*, 57-58), com ja va dir M-Lübke (*Das Kat.*, p. 159); sens dubte nom d'un visigot, transmès per via mossàrab. Cap escrúpol fonètic, car el mossàrab conservava les -d- (*Cádiz, Übe-*

da etc.) i sovint mantingué la *ï* sense fer-ne *e* (*sico, xintilla, bişauř* etc.) (*DECH III*, 275b26-28); el canvi de *g*- en *k*- tant pot ser degut a pertorbació aràbiga (*Cabra* < IGABRUM, *Cádiz, Ben-Al-cutia*, supra *Clariano*), com pot venir ja de la pronúncia germànica del senyor visigot, amb les seves oclusives lenes però mancades de sonoritat, segons el sistema germànic: fet del qual hem donat exemples abundosos a l'art. *Colobor*;

De fet, trobem el NP que ens interessa, en la forma *Condefredo* en un doc. de 1009, a Organyà (on tota infl. aràbiga és inconcebible). La terminació *-des* induiria a suposar que venia d'unes VILLAS GUNDIFRIDAS, nom adjectival format amb el del senyor; si bé també pot haver-hi la *-s* del genitiu-nominatiu gòtic GUNDIFRIDIS, amb una *-e*- afegida, sigui obeint a la pron. catalana o a l'aràbiga; sense que això ens obligui —ni ho descartem— a considerar exactes les grafies *Confrids* que hem registrat, en docs. de 1322 i 1393. Que aquí hi hagués masos de nom visigòtic ja ve d'acord amb la vall que ho prolonga cap a l'Est, fins a mar: el VALLIS GOTALISCUS > *Godalese* > *Guadalest*.

¹ Deu ser la llista de tributs que Jaume I imposà aquest any als moros vençuts: 300 besants a *Confrides* (*El Arch.* I, 256). El 1276 ordena a l'alcait de *Confrides* i Guadalest que s'aviualli per dos mesos (*El Arch.* IV, 311). També consta el 1322 en l'aprovació reial d'un donatiu de B. de Sarrià a l'Infant Pere: trad. cast., ibid. 319.

CONGISTOLS

Partida cap al NO. de Tremp (Pallars Jussà) (xviii, 100.1), a l'O. de Mont-ros i separat de Purroi per *Les Bringuerones*.

PRON. MOD.: *koŋžistols*, oït a Tremp per JCor.

DOC. ANT. *Congestals* a. 1079 (Lledós, *Hist. de Tremp.*, 115).

ETIM. Probablement deriva del locatiu plural llatí *CONGESTĪS* 'en els cúmuls o amuntegaments (de rocs, escombralls, enderrocs)' amb metafonía **congists*, i després **congistos* i per ultracorrecció *congistols*. J. F. C.

CONGOST

Riu (41 k.) del Vallès, que junt amb el Mogent, forma el Besòs. Neix al peu de Sant Cugat de Gavadons prop de Tona, drena Granollers (*Congostell*, parlant de Granollers: *ad ipsam boccam de Congostel* a. 1131, *Cart. St. Cugat III*, 103, deu ser el lloc per on hi passa. I conflueix a Montmeló.

PRON. MOD.: *kuŋgóst*, 1912, Cor. etc.

DOC. ANT. *Congustum* a. 1169 (Mas, XIII, 217); *rivo Congustum* a. 1378 (Kehr, *Papsturk.*, 49). Havia pres el nom del de la seva vall: *Congost de les Codines*, documentat per CCandi (*Mi. Hi. Ca.* II, 484).

Sant Miquel del Congost, església rural en el te. de Guàrdia de Noguera a l'entrada del Pas dels Terradets, que reclou la Conca de Tremp (Condò, *BCEC VIII*, 139).

HOMÒNIMS I DERIVATS. *El Congost*, sengles